

Geokätköily on lisännyt suosiotaan voimakkaasti parin viime vuoden aikana. Eikä ihme, sillä se sopii kaikille ulkoilusta ja löytämisen riemusta kiinnostuneille.

Jukka Kärkkäinen

Kuva Jukka Kärkkäinen

Geokätköily

löytämisen riemua ja ulkoilua

Geokätköily alkoi vuonna 2000. Siitä lähtien harrastus on levinnyt lähes kaikkiin maihin. Kätköjen ja kätköilijöiden määrä on kasvanut tasaisesti. Suomessa on kätköjä löydettävissä yli 24 000, ja rekisteröityjä nimimerkkejä 22 500.

Kätkön tiedot haetaan internetistä ja syötetään GPS-laitteeseen, tai yhä useammin käytetään puhelimesta olevaa kätköohjelmaa. Laitteet ohjaavat kätköilijän yleensä vajaan kymmenen metrin säteelle piilopaikasta. Nyt alkaa varsinainen aarteen etsintä.

Vain mielikuvitus on rajana kätkön piilotuksessa ja naamioinnissa. Tavalisimmillaan piilo on muovirasia kiven

alla tai filmipurkki sillan kaiteessa, mutta ovelampiakin sovelluksia on paljon.

Kätköstä löytyy lokikirja kuittausta varten. Tämän jälkeen merkitään kätkö löydetyn samalla nettisivulla, josta tiedot haettiin. On mukavaa, jos kätköilijä näkee hieman vaivaa ja kirjoittaa kiittävät kommentit kätköstä ainakin muutamalla lauseella palkkioksi sen tekijälle.

Minkälaisia kätköjä on olemassa?

Traditionaaliselle kätkölle on ilmoitettu koordinaatit, josta kätkö löytyy. Ne, kuten kaikki muutkin kätköt, on

luokiteltu löytämisen helppouden ja maaston vaikeuden mukaan asteikolla 1-5. Useimmiten kätkön kuvauksessa on niin kutsuttuja attributteja, jotka kertovat lisää kätkön luonteesta, esimerkiksi onko kätkö löydettävissä talvella.

Multikätkön idea on, että kätkö ei sijaitse annetuissa koordinaateissa, vaan sieltä saa vihjeen seuraavalle pisteelle. Välietappeja voi olla yksi tai useampia. Tämä kätkötyyppi soveltuu hyvin vaikkapa jonkin kulttuurikohteen esittelemiseen.

Mysteerikätkön annetuissa koordinaateissa ei liioin ole kätköä. Kätkön kuvauksessa on jokin arvoituksellinen

tehtävä ratkaistavana ennen kuin koordinaatit selviävät. Ihmisten luomisvimma näkyy parhaiten juuri tässä kätkötyypissä. Pulmatehtäviä on elämän kaikilta mahdollisilta aloilta.

Nämä ovat kolme yleisintä kätkötyyppeä. Kätköjä löytyy niin kaupunkien keskustoista kuin syrjäisiltä metsäpoluilta, veden alta ja vuoristoista. Lähes kaikissa maailman maissa on geokätköjä. Kätkörasioita on pikkurillin pään kokoisesta aina ämpäriin saakka.

Miksi aloittaa moinen harrastus?

Kätköily on hyvä syy lähteä ulos ja liikkeelle, ja maaston ollessa haastava, jopa hengästymään. Lisäksi tulee mentyä paikkoihin, joihin ei muutoin olisi tullut mentyä. Yleensä tämä toteutuu positiivisessa mielessä. Lisäksi kätköily antaa toisinaan älyllisiä haasteita. Kaiken tämän voi tehdä kumppanin tai ystävien kanssa.

Omaakohtaisena kokemuksena mainitsin Porvoonjoen Henttalankosken. Olin mieltänyt Porvoonjoen peltoja halkovaksi, verkkaisesti virtaavaksi ja hie-
man tylsäksi uomaksi. Henttalankoskella kuitenkin avautuvat upeat maisemat, jotka sulkevat kävijän rikkumattomaan luonnonrauhaan.

Kun liikun Suomessa tai ulkomailla, suunnittelen aina reitille kätköjä, jotta löytäisin näitä hienoja paikkoja. Yleensä kätköilijät ovat paikkakuntalaisia, jotka mielellään esittelevät seutunsa parhaita puolia, myös turistioppaiden ulkopuolelta.

Kätköilyssä on myös koukuun jäämisen riski. Loistavien suomalaisten sivustojen tilastot toimivat seireeni-tavoin. Itselleni kävi näin Suomen kuntakartan kohdalla. Halusin löytää vähintään yhden kätkön Suomen jokaisesta kunnasta. Marraskuussa 2012 tämä tavoite täyttyi Sottungan saarella Ahvenanmaalla.

Osa kätköilijöistä haluaa löytää julkaistun kätkön ensimmäisenä. Tämä luonnollisesti saa aikaan kilpailua. Ensimmäiseksi kätkön löytänyt kuittaa ensilöydön, joka kirjautuu tilastoihin. Herrasmiessopimus kuitenkin on voimassa ja kaikki samaan aikaan kätköä etsineet saavat merkinnän.

Itselleni kätköily on tuonut uuden ulottuvuuden, laskeutumisen köysien avulla. Se antaa vielä keski-ikäisellekin mahdollisuuden vatsanpohjaa kutitteleviin kokemuksiin. Samalla se mah-

Kuva: Lea Kärkkäinen

dollistaa uusien vaativien kätköjen hakemisen silloilta ja kalliojyrkänteiltä. Omien kätköjen suunnittelu ja rakentelu tuo vielä yhden ulottuvuuden kätköilyyn.

Onko kätköily kallista?

Mitään rekisteröinti- tai liittymismaksuja ei ole. Internetiin pääsy tarvitaan tavalla tai toisella. Itse harrastan geokätköilyä kahdella tavalla. Olen ostanut GPS-laitteen, johon omalta tietokoneeltani lataan kätköjen tiedot. Toinen tapa on puhelimeen ostettu sovellus, joka näyttää kätköet, ohjaa niille ja jonka avulla ne voi myös kirjata löydettyiksi. Tällöin ei tarvita lainkaan tietokonetta. Liikkuminen kätköille autolla tai muulla välineellä toki maksaa, samoin mahdolliset lisävarusteet.

Mitä geokätköilystä saa itselleen?

Maailma on erilainen geokätköilijän silmin. Miten hienon kätköpurkin tuosta mausterasiasta saisikaan, miksei tuolla ole jo kätköä, kukas tuolla haahuilee, ettei vain olisi kätköilijä, lähdetäänkö

Hailuotoon, siellä olisi hienoja kätköjä, mitä kautta ajetaan Turkuun, eikö samalla voitaisi koukata Liechtensteinin kautta, lähdetäänkö parille, purkille? Tietokoneen ääressä voi halutessaan ratkaista kiperiä mysteerejä talvi-iltoina tai sadepäivinä, jolloin kätköjen etsiminen ei ole mukavinta. Tapaamisista löytyy samanhenkisiä "hurahtaneita", joiden kanssa voi vaihtaa kokemuksia kätköilystä tai puhua jostain aivan muusta.

Ulkoilua ehdottomasti, myös liikuntaa. Aivan uusiin paikkoihin tutustut vääjäämättä, näet paikoista se toisen puolen, vastarannan. Varmasti opit tuntemaan itseäsi. Oletko jääräpäinen puurtaja, joka ei anna periksi vai haluatko haistella lehdon tuoksuja ja ottaa valokuvan kämmekästä tai lehtopöllöstä ja siinä sivussa luontopolun varresta hakea kätkön. Jokainen löytää itselleen oman tavan hakea ja löytää kätköjä.

Jos kiinnostuit, hae netistä sivusto "Älä ryhdy geokätköilijäksi" ja mieti vielä kerran avaatko sen. Saatat löytää itsesi sieltä, mihin et uskonut ikinä joutuvasi. ▲